

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 8065

10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bitki Koruma ve Bitki Karantinası Alanında İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

5 Ocak 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
BİTKİ KORUMA VE BİTKİ KARANTİNASI ALANINDA İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle münferiden «Taraf» ve müştereken «Taraflar» olarak anılacaktır.),

Bitki koruma ve karantina alanında uluslararası iş birliğinin faydalarının yanı sıra bitkilere ve bitkisel ürünlere zarar veren zararlı organizmaların kontrolü ve bunların Taraf Devletlerin topraklarına girişlerinin ve yayılmasının kontrolü ve önlenmesinin faydalarını tanıyarak,

6 Aralık 1951 tarihinde Roma'da imzalanan "Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi" kuralları ile ilkelerini dikkate alarak,

İşbu Anlaşmada belirtilmiş tüm koşulların ve taahhütlerin yerine getirilmesini teminen,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1
Anlaşmanın amacı

Taraflar, kendi ülkelerindeki mevzuatlarına uygun olarak devletlerinin bitki sağlığı güvenliğini sağlamak amacıyla, karantina zararlılarının Taraf Devletlerin topraklarına girmesini ve yayılmasını önlemek için karantina ve bitki koruma alanında iş birliği yapacaktır.

Bu Anlaşmanın hükümleri, herhangi bir bitki, bitkisel ürün, depolama yeri, paketlenme, taşıt, konteyner, toprak ve diğer organizmalar, nesneler veya materyaller dahil olmak üzere bitki sağlığı açısından zararlıları barındırabilen veya özellikle uluslararası taşımacılıkta dağıtımı kolaylaştırabilecek önlemleri içeren tüm düzenlenmiş mevzuat maddelerine uygulanacaktır.

Madde 2

Tanımlar

İşbu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki anlamlara sahiptir:

Bitki - tohum ve genetik materyaller de dâhil, canlı bitkiler ve bunların parçaları;

Bitkisel ürünler - bitkisel menşeli işlem görmemiş (tahıl dahil olmak üzere) veya doğası açısından veya işlem yöntemi açısından zararlı ve karantina zararlısı organizmaların girişi ile yayılması riskini oluşturabilecek şekilde işleminden geçmiş ürünler;

Zararlı organizma - bitki veya bitkisel ürünlere zarar veren bitki, bitki zararlısı veya patojenik ajanların tür, ırk veya biyotipleri;

Karantina zararlısı - karantina zararlısı, herhangi bir bölge için potansiyel olarak ekonomik öneme sahip olan, sonuç olarak tehdit altında olan ve henüz orada mevcut olmayan ya da mevcut olup geniş çaplı olarak yayılmamış olan ve resmi olarak kontrol altında tutulan zararlı organizma;

Karantina bitki sağlığı kontrolü (denetim)- karantina nesnelerinin belirlenmesini, Taraflar arasında taşınan karantinaya alınan ürünlerin karantina bitki sağlığı koşullarının oluşturulmasını, uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmesini ve Taraf devletlerin bitki karantinası alanındaki mevzuat gerekliliklerine uyulmasını amaçlayan yetkili kuruluşların faaliyetleri;

Tedavi - zararlı organizmaların yok edilmesi, etkisizleştirilmesi veya uzaklaştırılması için resmi prosedür;

Karantina malzemeleri - özellikle uluslararası taşıma başta olmak üzere, bitki sağlığı önlemleri açısından, zararlılar için barınak işlevi görebilecek veya yayılmalarına katkıda bulunabilecek herhangi bir bitki, bitkisel ürün, depolama yeri, paketlenme, nakliye, kap, toprak ve diğer organizmalar, nesne veya malzeme;

Mallar - bir Taraf Devletin topraklarından diğer Taraf Devletin topraklarına ithal edilen ve bir bitki sağlığı sertifikası ile birlikte taşınan bir dizi bitki, bitkisel ürün ve karantinaya tabi materyal. (Mallar bir ya da daha fazla sayıda maldan veya partiden oluşabilir);

Konsinye (parti) - Kompozisyon, menşei ve kargonun bir kısmını oluşturan, benzerlik bakımından farklılık gösteren bir ürünün bir dizi birimi;

Bitki sağlığı sertifikası - 6 Aralık 1951 tarihli Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi ile oluşturulan ve düzenlemeye tabi ürünlerin ithalatçı Devletin bitki

sağlığı gereksinimlerine uygun olduğunu belgeleyen, ihracat yapan Devletin yetkili otoritesi(yeniden ihracatçı) tarafından karantinaya alınabilir ürünlere eşlik eden numunenin uluslararası belgesi.

Madde 3 **Yetkili Makamlar**

Tarafların işbu Anlaşmanın uygulanmasından sorumlu yetkili makamları aşağıda belirtilmiştir:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına - Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı,
- Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti adına - Kazakistan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı,

Yetkili makamlar işbu Anlaşmayı uygulamak amacıyla iletişimi diplomatik kanallar aracılığıyla sağlar.

Taraflar, yetkili makamlarının adlarındaki değişiklikleri veya görevlerinin diğer kuruluşlara devrini diplomatik kanallardan ivedilikle birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 4 **İş Birliği ve Bilgi Paylaşımı**

Bitki koruma ve bitki karantinası alanında bilgi paylaşımı ve iş birliği amacıyla Taraflar aşağıdaki işlemleri gerçekleştirmeyi taahhüt eder:

- 1) Yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içerisinde düzenleyici yasal mevzuatlarının, karantina zararlıları ulusal listesinin ve bitki koruma ve bitki karantinasına ilişkin diğer hükümlerin paylaşımı.
- 2) Karantina zararlıları listesinde yapılan değişiklikler hususunda Tarafların birbirlerini haberdar etmesi.
- 3) Karantina zararlıları ulusal listesinde yer alan karantina zararlılarının Taraf Devletlerin topraklarında ortaya çıkması ve bu topraklara yayılması durumu, onlarla mücadele ve denetim yöntemleri hakkında Tarafların birbirlerini haberdar etmesi;
- 4) Bitki koruma ve bitki karantinası alanında bilimsel araştırma merkezleri ve kuruluşları arasında iş birliği yapılması ve bu bağlamda elde edilen sonuçlar veya bilgilerin diğer Tarafın izni olmadan üçüncü kişilere aktarılması.

Madde 5

İthal Edilen Mallara İlişkin Talepler

Bir Taraf Devletin topraklarından diğer Taraf Devletin topraklarına getirilen (üzerinden geçirilen) her mal, Tarafların uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülükleri ile bitki karantinası ve koruması alanındaki ulusal mevzuatlarına uygun olmak zorundadır.

Diğer Tarafın topraklarına ihraç edilen mallar, karantina denetiminden geçmek zorundadır ve bu malların resmi bitki sağlığı sertifikası ile birlikte taşınması zorunludur.

Tarafların yetkili makamları, karantina ve bitki koruma alanındaki uluslararası yükümlülüklerine ve devletlerinin mevzuatına uygun olarak, karantina zararlılarının kendi topraklarına nüfuz etmesini ve yayılmasını önlemeye yönelik önlemlerin yanı sıra, bitki sağlığı kontrolü ve gerekirse laboratuvar testleri, malların işlenmesi ve nakliye işlemleri için önlemler de alır.

Bu çerçevede, Tarafların yetkili makamları şu işlemleri gerçekleştirmeyi taahhüt eder:

- 1) Onaylanması ve yayımlanmasının ardından vakit kaybına mahal vermeden ek bitki sağlığı tedbirleri hususunda birbirlerini haberdar etmeyi,
- 2) Tarafların yetkili makamlarından herhangi birinin talebi üzerine ek bitki sağlığı tedbirlerine ilişkin gerekçeleri iletmeyi.
- 3)

İhraç ve ithal edilen malların ve transit geçirilen malların Taraf Devletlerin sınırları boyunca geçirme noktaları, Tarafların mevzuatlarına göre belirlenir.

Tarafların yetkili makamları, kendi topraklarındaki malların bitki sağlığı kontrolünün gerçekleştirildiği sınır kontrol noktaları hakkında birbirlerini bilgilendirir.

Malların ihracatı esnasında ambalaj malzemesi olarak karantina zararlıları taşımayan ve topraktan artılmış ahşap talaş, kağıt, plastik ve diğer maddeler kullanılmalıdır.

Tarafların yetkili makamları karantina zararlısı taşıyıcısı olabilecek toprak (torf hariç), topraklı ve canlı köklenmiş bitkilerin ithalatını yasaklar.

Taraflardan birinin diğer Taraf Devletin topraklarına mal taşımak için kullandığı taşıtlar iyice temizlenir ve gerekmesi halinde zararlı maddelerden arındırılır.

Tarafların yetkili makamları, bitki sağığı kontrolü sırasında karantinaya alınan bir malzeme partisinde karantina zararlılarının tespiti halinde, karantina ve bitki koruma alanındaki uluslararası yükümlölükler ve devletlerinin mevzuatları uyarınca gerekli önlemleri alırlar.

Tarafların yetkili makamları, Bitki Sağığı Önlemleri için Uluslararası Standardın (ISPM13) gerekliliklerine uyulmaması konusunda her bir vakada birbirlerini bilgilendirmelidir.

Madde 6 **Bitki Sağığı Sertifikası**

Bir Taraf Devletin topraklarından diğler Taraf Devletin topraklarına ihraç edilen (üzerinden geçirilen) her bir malın sevkiyatına bir bitki sağığı sertifikası eşlik eder.

Malların sevkiyatına eşlik eden bitki sağığı sertifikası orijinal olmalı ve İngilizce veya 6 Aralık 1951 tarihli Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi tarafından belirlenen biçimde düzenleyen Tarafın devlet dilinde doldurulmuş olmalıdır. Bitki sağığı sertifikası üzerindeki tüm onaylanmamış düzeltmeler, silinmeler ve metnin okunaksız olması bitki sağığı sertifikasını geçersiz kılar.

Malın yeniden ihracatının (re-export) yapılacak olması durumunda, üretici devletin bitki sağığı sertifikasının aslı ile birlikte yapılmalıdır.

Madde 7 **Malların Transiti**

Menşei Devletin bitki sağık sertifikasının sağılanması koşuluyla, malların Taraf Devletin toprakları üzerinden transit geçişine, ölkelerin ve malın transit geçeceği Taraf Devletin uluslararası yükümlölükleri ile bitki koruma ve karantina alanındaki ulusal mevzuatı uyarınca müsaade edilir.

Madde 8

Ortak Çalışmalar

Bir Taraftan diğer Tarafa gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemlerinde, karantina açısından tehlike arz eden gönderilere ilişkin ortak denetimler ve testler, Taraf Devletlerin önceden yapacağı bir düzenlemeye dayalı olarak yapılır. Tarafların her biri yukarıda belirtilen laboratuvar testleri için gerekli olan yer ve ekipmanı sağlar. Her durum için aksi yönde bir mutabakatın bulunmaması halinde, uzmanları gönderen Taraf, uzmanların iş gezilerine ilişkin bütün masrafları kendi ülkesinin ulusal mevzuatına uygun olarak karşılar.

Madde 9

Diğer Anlaşmalar ile bağlantılar

İşbu Anlaşmanın hükümleri Tarafların devletlerinin taraf olduğu anlaşmalar çerçevesinde ortaya çıkan veya uluslararası kuruluşlara üyelikten doğan haklar ve yükümlülükleri etkilemez.

Madde 10

İhtilafların Çözümüne Kavuşturulması

İşbu Anlaşmanın hükümlerinin yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin ihtilaflar, tarafların yapacağı müzakere ve istişare yoluyla çözüme kavuşturulur.

Madde 11

Anlaşmaya İlişkin Değişiklikler

Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile işbu Anlaşma, herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Anlaşmanın 12.ci maddesinde öngörülen aynı yasal prosedüre uygun olarak yürürlüğe girer ve onun ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 12
Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin Taraflarca uygulanmasına ilişkin son yazılı bildirimin diplomatik kanallardan alındığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma, beş (5) yıl süreyle yürürlükte kalır ve taraflardan biri diğer Tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak altı (6) ay önceden Anlaşmayı feshetme niyetini bildirmedikçe, müteakip beş yıllık (5) süreler için otomatik olarak uzar.

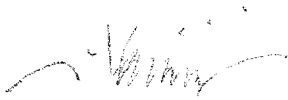
Taraflardan herhangi biri, işbu Anlaşmayı feshetme niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak herhangi bir zamanda bildirebilir.

Bu durumda, işbu Anlaşma, bildirimin alındığı tarihten üç (3) ay sonra feshedilecektir.

İşbu Anlaşma 10 Mayıs 2022 tarihinde, Ankara'da, ikişer orijinal nüsha halinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Kazakça, Rusça ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında anlaşmazlık olması durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Prof. Dr. Vahit KIRIŞCI
Tarım ve Orman Bakanı

Yerbol KARASHUKEEV
Tarım Bakanı

**Түркия Республикасының Үкіметі мен
Қазақстан Республикасының Үкімет арасындағы
өсімдіктер карантині және оларды қорғау саласындағы
ынтымақтастық туралы келісім**

Бұдан әрі «Тарап» және бірлесіп «Тараптар» деп аталатын Түркия Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі өсімдіктер карантині және оларды қорғау, сондай-ақ өсімдіктер мен өсімдік өнімін бүлдіретін зиянды организмдерге қарсы күрес, сондай-ақ оларға қатысушы мемлекеттерінің аумақтарында олардың интродукциялануы мен таралуын бақылау және болғызбау саласындағы халықаралық ынтымақтастықтың пайдасын мойындай отырып,

1951 жылғы 6 желтоқсанда Римде қол қойылған Өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі халықаралық конвенцияның қағидалары мен қағидаттарын назарға ала отырып,

осы Келісімде көрсетілген барлық шарттар мен міндеттемелерді орындау мақсатында

төмендегілер туралы келісті:

**1-бап
Мақсаттар**

Тараптар өздерінің заңнамасына сәйкес өз мемлекеттерінің фитосанитариялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында карантиндік зиянды организмдердің Тараптар мемлекеттерінің аумағына әкелінуін және таралуын болғызбау үшін өсімдіктер карантині және оларды қорғау саласында ынтымақтасады.

Осы Келісімнің ережелері фитосанитариялық шаралар тұрғысынан, әсіресе халықаралық тасымалдау жағдайларында зиянкестер үшін жасырыну орны бола алатын немесе олардың таралуын жеңілдете алатын кез келген өсімдікті, өсімдік өнімін, жинау орнын, қаптаманы, тасымалдауды, контейнерді, топырақты және кез келген басқа организмді, объектіні немесе материалды қоса алғанда, карантинге жатқызылған барлық материалға қолданылады.

2-бап

Анықтамалар

Осы Келісімде пайдаланылатын терминдердің мынадай мағыналары бар:

өсімдіктер — тұқымдар мен генетикалық материалдарды қоса алғанда, тірі өсімдіктер мен олардың бөліктері;

өсімдік өнімі — өсімдіктен алынатын өңделмеген материал (астықты қоса алғанда), сондай-ақ өзінің табиғаты немесе өзінің қайта өңдеу тәсілі бойынша зиянды және карантиндік зиянды организмдердің интродукциялану және таралу қаупін тудыруы мүмкін қайта өңделген өнімдер;

зиянды организм — өсімдіктер немесе өсімдік өнімдері үшін зиянды өсімдіктердің, зиянкестердің немесе патогендік агенттердің кез келген түрі, өзге түрі немесе биотипі;

карантиндік зиянды организм — салдарында қатерге ұшыраған және ол әзірше пайда болмаған немесе пайда болса да, кең таралмаған және ресми түрде бақыланатын аудан үшін әлеуетті экономикалық маңызы бар зиянды организм;

карантиндік фитосанитариялық бақылау (қадағалау) — құзыретті органдардың карантиндік объектілерді анықтауға, Тараптар арасында орны ауыстырылатын карантинге жатқызылған өнімнің карантиндік фитосанитариялық жай-күйін белгілеуге, халықаралық міндеттемелерді орындауға және Тараптар мемлекеттерінің өсімдіктер карантині саласындағы заңнамасының талаптарын сақтауға бағытталған қызметі;

өңдеу — зиянды организмдерді жою, инактивациялау немесе кетіру жөніндегі ресми рәсім;

карантинге жатқызылған материалдар — фитосанитариялық шаралар бөлігінде, әсіресе халықаралық тасымалдау жағдайларында зиянкестер үшін жасырыну орны бола алатын немесе олардың таралуына ықпал ете алатын кез келген өсімдік, өсімдік өнімі, жинау орны, қаптама, тасымалдау, контейнер, топырақ және кез келген басқа организм, объект немесе материал;

жүк — бір Тарап мемлекетінің аумағынан екінші Тарап мемлекетінің аумағына әкелінетін, фитосанитариялық сертификаты бірге жүретін бірқатар өсімдіктер, өсімдік өнімі және карантиндік материалдар (жүк бір немесе бірнеше тауардан немесе партиялардан тұруы мүмкін);

партия — өзінің құрамының біртектілігімен, шыққан жерімен ерекшеленетін және жүктің бір бөлігін құрайтын бір тауар бірліктерінің жиынтығы;

фитосанитариялық сертификат — карантинге жатқызылған өніммен бірге жүретін және 1951 жылғы 6 желтоқсандағы Өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі халықаралық конвенцияда белгіленген нысан бойынша экспорттаушы (реэкспорттаушы) мемлекеттің уәкілетті органы беретін және карантинге жатқызылған өнімнің импорттаушы мемлекеттің фитосанитариялық талаптарына сәйкес келетінін куәландыратын халықаралық үлгідегі құжат.

3-бап

Құзыретті органдар

Мыналар:

Түркия Республикасының Үкіметі атынан — Түркия Республикасының Ауыл және орман шаруашылығы министрлігі;

Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан — Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігі Тараптардың осы Келісімнің орындалуын қамтамасыз ететін құзыретті органдары болып табылады.

Осы Келісімді орындау мақсатында Тараптардың құзыретті органдары дипломатиялық арналар арқылы байланыс жасайды.

Тараптар өздерінің құзыретті органдары атауларының өзгергені немесе олардың функцияларының басқа органдарға берілгені туралы бірін-бірі дипломатиялық арналар арқылы дереу хабардар етеді.

4-бап

Ынтымақтастық және ақпарат алмасу

Өсімдіктер карантині және оларды қорғау саласында ынтымақтасу және ақпарат алмасу мақсатында Тараптар:

1) осы Келісім күшіне енген күннен бастап екі ай ішінде өсімдіктер карантині мен оларды қорғауға қатысты нормативтік құқықтық актілермен, карантиндік зиянды организмдердің ұлттық тізбесімен және басқа да ережелермен алмасуға;

2) карантиндік зиянды организмдердің ұлттық тізбесіне енгізілетін барлық өзгерістер туралы бірін-бірі хабардар етіп тұруға;

3) Тараптар мемлекеттерінің аумақтарында карантиндік зиянды организмдердің ұлттық тізбесінде аталған карантиндік зиянды организмдер анықталған және таралған жағдайлар туралы, сондай-ақ оларға қарсы күрес және оларды бақылау тәсілдері туралы біріне-бірі хабарлап тұруға;

4) ғылыми-зерттеу институттары мен ұйымдары арасында өсімдіктер карантині және оларды қорғау саласында ынтымақтасуға және осы негізде алынған қандай да бір нәтижелерді немесе ақпаратты екінші Тараптың алдын ала келісімінсіз үшінші тарапқа бермеуге міндеттенеді.

5-бап

Әкелінетін жүктерге қатысты талаптар

Бір Тарап мемлекетінің аумағынан екінші Тарап мемлекетінің аумағына (аумағы арқылы) әкелінетін жүктердің әрбір партиясы халықаралық міндеттемелердің және олардың мемлекеттерінің өсімдіктер карантині мен оларды қорғау саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес келуге тиіс.

Екінші Тарап мемлекетінің аумағына әкелілетін жүктер карантиндік тексеріліп қаралуға тиіс және ресми фитосанитариялық сертификаты бірге жүреді.

Тараптардың құзыретті органдары халықаралық міндеттемелерге және Тараптар мемлекеттерінің өсімдіктер карантині мен оларды қорғау саласындағы заңнамасына сәйкес фитосанитариялық бақылау жүргізу және қажет болған кезде зертханалық зерттеу, жүктер мен оларды тасымалдау құралдарын өңдеу үшін, сондай-ақ олардың аумағына карантиндік зиянды организмдердің енуін және таралуын болғызбау үшін шаралар қабылдайды.

Осы тұрғыда Тараптардың құзыретті органдары:

1) бекітілгеннен және жарияланғаннан кейін қосымша фитосанитариялық шаралар туралы бірін-бірі дереу хабарлар етуге;

2) Тараптардың құзыретті органдарының кез келгенінің сұрау салуы бойынша қосымша фитосанитариялық шаралар қабылдау үшін негіздемелер жіберуге де міндеттенеді.

Тараптар мемлекеттерінің шекаралары арқылы импортталатын, экспортталатын және транзиттік тауарларды өткізу пункттері Тараптар мемлекеттерінің заңнамасына сәйкес айқындалады.

Тараптардың құзыретті органдары өз мемлекеттерінің аумақтарындағы тауарларға фитосанитариялық бақылау жүзеге

асырылатын шекаралық бақылау пунктері туралы бірін-бірі хабардар етеді.

Тауарларды қаптама материалы ретінде әкету кезінде ағаш жонқасын, қағазды, пластикті және құрамында карантиндік зиянкестер жоқ және топырақтан тазартылған басқа материалдарды пайдалану керек.

Тараптардың құзыретті органдары карантиндік зиянды организмдердің тасымалдаушылары болуы мүмкін топырақты (шымтезекті қоспағанда), жерде өсетін және тамырланған тірі өсімдіктерді топырағымен әкелуге тыйым салады.

Бір Тарап екінші Тарап мемлекетінің аумағына жүктерді тасымалдау үшін пайдаланатын көлік құралдары мұқият тазартылуға және қажет болған кезде зарарсыздандырылуға тиіс.

Фитосанитариялық бақылау жүргізу кезінде карантинге жатқызылған материал партиясында карантиндік зиянды организмдер анықталған жағдайда Тараптардың құзыретті органдары халықаралық міндеттемелерге және Тараптар мемлекеттерінің өсімдіктер карантині мен оларды қорғау саласындағы заңнамасына сәйкес қажетті шаралар қабылдайды, бұл туралы әрбір жекелеген жағдайда Тараптардың құзыретті органдары Фитосанитариялық шаралар жөніндегі халықаралық стандарттың (ISPM13) талаптарына сәйкессіздік туралы бірін-бірі хабардар етуге тиіс.

6-бап

Фитосанитариялық сертификаттау

Бір Тарап мемлекетінің аумағынан екінші Тарап мемлекетінің аумағына (аумағы арқылы) әкетілетін жүктердің әрбір партиясына фитосанитариялық сертификат қоса беріледі.

Жүктер партиясымен бірге жүретін фитосанитариялық сертификат түпнұсқада болуға және 1951 жылғы 6 желтоқсандағы Өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі халықаралық конвенцияда белгіленген нысан бойынша ағылшын тілінде немесе оны берген Тараптың мемлекеттік тілінде толтырылуға тиіс. Фитосанитариялық сертификаттағы мәтіннің барлық түзетулері, сызылуы және түсініксіздігі оны заңды күшінен айырады.

Жүктер резкспортталған жағдайда резкспорттауға арналған фитосанитариялық сертификат міндетті түрде өндіруші мемлекеттің фитосанитариялық сертификатының түпнұскасымен бірге жүруге тиіс.

7-бап Жүктер транзиті

Тараптар мемлекеттерінің аумақтары арқылы жүктер транзитіне шығарылған мемлекеттің фитосанитариялық сертификатын ұсыну шартымен халықаралық міндеттемелерге және ол арқылы жүктер транзиті жүзеге асырылатын Тараптар мемлекеттерінің өсімдіктер карантині және оларды қорғау саласындағы заңнамасына сәйкес рұқсат етілуге тиіс.

8-бап Бірлескен шаралар

Тараптар импорттық және экспорттық операцияларды жүзеге асырған кезде карантин қаупін тудыратын жүктерді бірлесіп тексеру және сынау Тараптар мемлекеттерінің алдын ала уағдаластығы негізінде жүзеге асырылады. Әрбір Тарап жоғарыда аталған зертханалық сынақтарды жүргізу үшін қажетті орын мен жабдықты ұсынады. Егер әрбір жағдайда өзгеріс келісімесе, сарапшыларды жіберуші Тарап өз мемлекетінің заңнамасына сәйкес сарапшылардың іссапарларына байланысты барлық шығыстарды көтереді.

9-бап Басқа халықаралық шарттарға қатысы

Осы Келісімнің ережелері Тараптардың мемлекеттері қатысушылары болып табылатын басқа халықаралық шарттардан туындайтын олардың немесе олардың халықаралық ұйымдарға мүшелігінен туындайтын олардың құқықтары мен міндеттемелерін қозғамайды.

10-бап Дауларды реттеу

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруге немесе қолдануға қатысты кез келген дау екі Тарап арасындағы тікелей дипломатиялық келіссөздер мен консультациялар арқылы шешіледі.

11-бап
Келісімге түзетулер

Осы Келісім Тараптардың өзара жазбаша келісуі бойынша кез келген уақытта өзгертілуі мүмкін. Мұндай өзгерістер осы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылады және осы Келісімнің 12-бабында көзделген рәсімге сәйкес күшіне енеді.

12-бап
Күшіне енуі

Осы Келісім оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді Тараптардың орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарлама дипломатиялық арналар арқылы алынған күннен бастап күшіне енеді.

Осы Келісім бес (5) жыл бойы күшінде қалады және егер Тараптардың бірі ағылдағы кезең аяқталғанға дейін кемінде алты (6) ай бұрын өзінің оның қолданысын тоқтату ниеті туралы дипломатиялық арналар арқылы екінші Тарапты жазбаша нысанда хабардар етпесе, келесі бесжылдық кезеңдерге автоматты түрде ұзартылады. Кез келген Тарап кез келген уақытта өзінің осы Келісімнің қолданысын тоқтату ниеті туралы екінші Тарапты дипломатиялық арналар арқылы жазбаша хабардар ете алады.

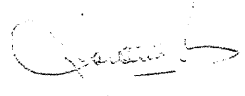
Бұл жағдайда осы Келісімнің қолданысы хабарлама алынған күннен кейін үш (3) айдан соң тоқтатылады.

2022 жылғы «10» мамырда Анкара қаласында әрқайсысы түрік, қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде екі тәлімге данада жасалды әрі барлық мәтіннің күші бірдей. Осы Келісімнің мәтіндері арасында алшақтық болған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

Түркия Республикасының
Үкіметі үшін

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

Профессор, Доктор Вахит Киришчи
Ауыл және орман шаруашылығы
министрі

Ербол Қарашүкеев
Ауылшаруашылық
министрі

Соглашение
между Правительством Турецкой Республики и Правительством
Республики Казахстан о сотрудничестве в области карантина и защиты
растений

Правительство Турецкой Республики и Правительство Республики Казахстан, именуемые в дальнейшем как «Сторона» и совместно «Стороны»,

признавая пользу международного сотрудничества в области карантина и защиты растений, а также борьбы с вредными организмами, повреждающими растения и растительную продукцию, а также контроля и предотвращения их интродукции и распространения на территориях их государств-участников,

принимая во внимание правила и принципы Международной конвенции по карантину и защите растений, подписанной в Риме 6 декабря 1951 года,

в целях выполнения всех условий и обязательств, указанных в настоящем Соглашении,

согласились о нижеследующем:

Статья 1

Цели

Стороны сотрудничают в области карантина и защиты растений для предотвращения ввоза и распространения на территории государств Сторон карантинных вредных организмов в целях обеспечения фитосанитарной безопасности своих государств в соответствии с их законодательством.

Положения настоящего Соглашения распространяются на все подкарантинные материалы, включая любое растение, растительный продукт, место складирования, упаковку, транспортировку, контейнер, почву и любой другой организм, объект или материал, способные служить укрытием для вредителей или облегчить их распространение, с точки зрения фитосанитарных мер, особенно в случаях международных перевозок.

Статья 2

Определения

Термины, используемые в настоящем Соглашении, имеют следующие значения:

растения — живые растения и их части, включая семена и генетические материалы;

растительная продукция — непереработанный материал растительного происхождения (включая зерно), а также продукты переработки, которые по своей природе или способу своей переработки могут создавать риск интродукции и распространения вредных и карантинных вредных организмов;

вредный организм — любой вид, разновидность или биотип растений, вредителей или патогенных агентов, вредных для растений или растительных продуктов;

карантинный вредный организм — вредный организм, имеющий потенциальное экономическое значение для района, как следствие находящегося под угрозой и в котором он еще не присутствует или присутствует, но не широко распространен и официально контролируется;

карантинный фитосанитарный контроль (надзор) — деятельность компетентных органов, направленная на выявление карантинных объектов, установление карантинного фитосанитарного состояния подкарантинной продукции, перемещаемой между сторонами, выполнение международных обязательств и соблюдение требования законодательства государств Сторон в области карантина растений;

обработка — официальная процедура по уничтожению, инаktivации или удалению вредных организмов;

подкарантинные материалы — любое растение, растительный продукт, место складирования, упаковка, транспортировка, контейнер, почва и любой другой организм, объект или материал, способные служить укрытием для вредителей или способствовать их распространению, в части фитосанитарных мер, особенно в случаях международных перевозок;

груз — ряд растений, растительная продукция и карантинные материалы, ввозимые с территории государства одной Стороны на территорию государства другой Стороны, сопровождаемые фитосанитарным сертификатом (груз может состоять из одного или нескольких товаров или партий);

партия — совокупность единиц одного товара, отличающихся однородностью своего состава, происхождением и составляющих часть груза;

фитосанитарный сертификат — документ международного образца, сопровождающий подкарантинную продукцию и выдаваемый компетентным органом государства-экспортера (реэкспортера) по форме, установленной Международной конвенцией по карантину и защите растений от 6 декабря 1951 года, и удостоверяющий, что подкарантинная продукция соответствует фитосанитарным требованиям государства-импортера.

Статья 3

Компетентные органы

Компетентными органами Сторон, обеспечивающими выполнение настоящего Соглашения, являются:

от имени Правительства Турецкой Республики – Министерство сельского и лесного хозяйства Турецкой Республики;

от имени Правительства Республики Казахстан – Министерство сельского хозяйства Республики Казахстан.

В целях выполнения настоящего Соглашения компетентные органы Сторон поддерживают связь через дипломатические каналы.

Стороны незамедлительно уведомляют друг друга по дипломатическим каналам об изменениях названий своих компетентных органов или передаче их функций другим органам.

Статья 4

Сотрудничество и обмен информацией

С целью сотрудничества и обмена информацией в области карантина и защиты растений Стороны обязуются:

1) обмениваться нормативными правовыми актами, национальным перечнем карантинных вредных организмов и другими положениями, касающимися карантина и защиты растений, в течение двух месяцев с даты вступления в силу настоящего Соглашения;

2) уведомлять друг друга обо всех изменениях, вносимых в национальный перечень карантинных вредных организмов;

3) извещать друг друга о случаях выявления и распространения карантинных вредных организмов на территориях государств Сторон, перечисленных в национальном перечне карантинных вредных организмов, а также о способах борьбы с ними и контроле над ними;

4) сотрудничать в области карантина и защиты растений между научно-исследовательскими институтами и организациями и не передавать какие-либо результаты или информацию, полученную на этой основе, третьей стороне без предварительного согласия другой Стороны.

Статья 5

Требования в отношении ввозимых грузов

Каждая партия грузов, ввозимых с территории государства одной Стороны на (через) территорию государства другой Стороны, должна соответствовать требованиям международных обязательств и законодательства их государств в области карантина и защиты растений.

Грузы, вывозимые на территорию государства другой Стороны, подлежат карантинному досмотру и сопровождаются официальным фитосанитарным сертификатом.

Компетентные органы Сторон в соответствии с международными обязательствами и законодательством государств Сторон в области карантина

и защиты растений принимают меры для проведения фитосанитарного контроля и при необходимости лабораторного исследования, обработки грузов и средств их перевозки, а также для предотвращения проникновения и распространения карантинных вредных организмов на их территории.

В этом контексте компетентные органы Сторон также обязуются:

1) уведомлять друг друга о дополнительных фитосанитарных мерах незамедлительно после утверждения и опубликования;

2) направлять обоснования для принятия дополнительных фитосанитарных мер по запросу любого из компетентных органов Сторон.

Пункты перемещения импортируемых, экспортируемых и транзитных товаров через границы государств Сторон определяются в соответствии с законодательством государств Сторон.

Компетентные органы Сторон информируют друг друга о пунктах пограничного контроля, в которых осуществляется фитосанитарный контроль товаров на территориях их государств.

При вывозе товаров в качестве упаковочного материала следует использовать древесную щепу, бумагу, пластик и другие материалы, не содержащие карантинных вредителей и очищенные от почвы.

Компетентные органы Сторон запрещают ввоз почвы (за исключением торфа), земляных и живых окоренных растений с почвой, которые могут быть переносчиками карантинных вредных организмов.

Транспортные средства, используемые одной Стороной для перевозки грузов на территорию государства другой Стороны, должны быть тщательно очищены и при необходимости обеззаражены.

Компетентные органы Сторон в случае обнаружения карантинных вредных организмов в партии подкарантинного материала при проведении фитосанитарного контроля принимают необходимые меры в соответствии с международными обязательствами и законодательством государств Сторон в области карантина и защиты растений, о чем в каждом отдельном случае компетентные органы Сторон должны информировать друг друга о несоответствии требованиям Международного стандарта по фитосанитарным мерам (ISPM13).

Статья 6

Фитосанитарная сертификация

К каждой партии грузов, вывозимых с территории государства одной Стороны на (через) территорию государства другой Стороны, прилагается фитосанитарный сертификат.

Фитосанитарный сертификат, сопровождающий партию грузов, должен быть в оригинале и заполнен на английском или государственном языке Стороны, его выдавшей, по форме, установленной Международной конвенцией по карантину и защите растений от 6 декабря 1951 года. Все исправления,

вычеркивания и неразборчивость текста в фитосанитарном сертификате лишают его юридической силы.

В случае реэкспорта грузов фитосанитарный сертификат для реэкспорта должен обязательно сопровождаться оригинатом фитосанитарного сертификата государства-производителя.

Статья 7

Транзит грузов

Транзит грузов через территории государств Сторон должен быть разрешен в соответствии с международными обязательствами и законодательством государств Сторон в области карантина и защиты растений, через которые осуществляется транзит грузов, при условии предоставления фитосанитарного сертификата государства происхождения.

Статья 8

Совместные меры

При осуществлении импортных и экспортных операций Сторонами совместные проверки и испытания грузов, представляющих опасность карантина, осуществляются на основе предварительной договоренности государств Сторон. Каждая Сторона предоставляет место и оборудование, необходимые для проведения вышеупомянутых лабораторных испытаний. Если в каждом случае не согласовано иное, Сторона, направляющая экспертов, несет все расходы, связанные с командировками экспертов, в соответствии с законодательством своего государства.

Статья 9

Отношения к другим международным договорам

Положения настоящего Соглашения не затрагивают прав и обязательств Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых являются их государства, или вытекающих из их членства в международных организациях.

Статья 10

Урегулирование споров

Любой спор, касающийся толкования или применения положений настоящего Соглашения, разрешается путем прямых дипломатических переговоров и консультаций между двумя Сторонами.

Статья 11 Поправки к Соглашению

Настоящее Соглашение может быть изменено в любое время по взаимному письменному согласию Сторон. Такие изменения являются неотъемлемой частью настоящего Соглашения и вступают в силу в соответствии с процедурой, предусмотренной статьей 12 настоящего Соглашения.

Статья 12 Вступление в силу

Настоящее Соглашение вступает в силу с даты получения по дипломатическим каналам последнего письменного уведомления о выполнении Сторонами внутрисударственных процедур, необходимых для его вступления в силу.

Настоящее Соглашение остается в силе в течение 5 (пять) лет и автоматически продлевается на последующие пятилетние периоды, если одна из Сторон не менее чем за 6 (шесть) месяцев до истечения текущего периода не уведомит другую Сторону в письменной форме по дипломатическим каналам о своем намерении прекратить его действие. Любая Сторона может в любое время письменно уведомить другую Сторону по дипломатическим каналам о своем намерении прекратить действие настоящего Соглашения.

В этом случае действие настоящего Соглашения прекращается через 3 (три) месяца после даты получения уведомления.

Совершено в городе Анкаре «10» мая 2022 года, в двух подлинных экземплярах на турецком, казахском, русском и английском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу. В случае расхождения между текстами настоящего Соглашения Стороны обращаются к тексту на английском языке.

За Правительство
Турецкой Республики

За Правительство
Республики Казахстан

Профессор, Доктор Вахит
Кырдынчи
Министр сельского и лесного
хозяйства Турецкой Республики

Ербол Карашукеев
Министр сельского хозяйства
Республики Казахстан

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ABOUT COOPERATION IN THE FIELD OF
PLANT PROTECTION AND QUARANTINE

The Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Kazakhstan, hereinafter referred to separately as the «Party» and jointly the «Parties»,

Recognizing the benefits of international cooperation in the field of plant protection and quarantine as well as the control of harmful organisms that damage plants and plant products and control and prevention of their entry and spread on the territories of the States of the Parties,

Taking into account, the rules and principles of the "International Plant Protection Convention" signed in Rome on 6 December 1951,

In order for the implementation of all the conditions and obligations specified in this Agreement,

Have agreed as follows:

Article 1
Objectives

The Parties shall cooperate in the field of quarantine and plant protection to prevent entry and spread of quarantine pests on the territory of States of the Parties in order to ensure phytosanitary safety of their States in accordance with their legislation.

The provisions of this Agreement shall apply to all regulated articles, including any plant, plant product, storage location, packaging, vehicles, container, soil and any other organism, objects or materials that may contain pests in terms of phytosanitary or measures that facilitate distribution, particularly in cases of international transportation.

Article 2
Definitions

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:
Plants- living plants and their parts, including seeds and genetic materials;

Plant Products- unprocessed products of plant origin (including grain) as well as processed products by their nature or processing method that may create the risk of entry and spread of harmful and quarantine pest organisms;

Harmful Organism (pest)- any species, variety or biotype of plants, pests or pathogenic agents harmful to plants or plant products;

A quarantine pest- quarantine pest is a harmful organism that has potential economic significance for an area, as a consequence, is under threat and in which it is not yet present or is present, but is not widespread and is officially controlled;

Quarantine phytosanitary control (supervision)- the activity of authorized bodies aimed at identifying quarantine objects, establishing the quarantine phytosanitary condition of quarantined products transported between the Parties, fulfilling international obligations and complying with the requirements of the legislation of the States of the Parties in the field of plant quarantine;

Treatment – the official procedure for the destruction, inactivation or removal of harmful organisms;

Quarantine materials- any plant, plant product, storage place, packaging, transportation, container, soil and any other organism, object or material capable of serving as a shelter for pests or contributing to their spread, in terms of phytosanitary measures, especially in cases of international transportation;

Goods- a number of plants, plant products and quarantine materials imported from the territory of the State of one Party to the territory of the State of the other Party and accompanied by a phytosanitary certificate. (Goods may consist of one or more goods or consignments);

Consignment- a set of units of one product that differ in the uniformity of their composition, origin and make up part of the cargo;

Phytosanitary certificate- the international certificate of the sample accompanying the quarantined products by the competent authority (re-exporter) of the exporting State, established by the International Plant Protection Convention of 6 December 1951 and certifying that the regulated products comply with the phytosanitary requirements of the importing State.

Article 3 Competent Authorities

The competent authorities of the Parties that responsible for the implementation of this Agreement are:

- on behalf of the Government of the Republic of Türkiye - the Ministry of Agriculture and Forestry of the Republic of Türkiye,
- on behalf of the Government of the Republic of Kazakhstan – the Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan,

In order to implement this Agreement, the competent authorities of the Parties shall communicate through diplomatic channels.

The Parties shall immediately notify each other through diplomatic channels about changes in the names of their competent authorities or the transfer of their functions to other bodies.

Article 4 Cooperation and Exchange of Information

In order to cooperate and exchange information in the field of plant protection and quarantine, the Parties undertake:

- 1) sharing regulatory legal acts, the national list of quarantine pests and other provisions related to plant protection and plant quarantine within two months at the latest from the date of entry into force;
- 2) to notify each other about all changes made in the List of quarantine pests;
- 3) to notify each other about cases of occurrence and spread of quarantine pests in the territories of the States of the Parties listed in the national list of quarantine pests, as well as methods of combating and controlling them;
- 4) to cooperate in the field of plant protection and quarantine between research institutes and organizations and not to transfer any results or information obtained on this basis to a third party without prior consent of the other Party.

Article 5 Requirements for Imported Goods

Each consignment of goods imported from the territory of the State of one Party into (through) the territory of the State of the other Party must comply

with the requirements of the international obligations of the Parties and its legislation of their States in the field of plant quarantine and plant protection.

Goods exported to the territory of the State of the other Party shall undergo quarantine inspection and accompanied with the official phytosanitary certificate.

The competent authorities of the Parties, in accordance with their international obligations and the legislation of their States in the field of quarantine and plant protection, take measures to conduct phytosanitary control and, if necessary, laboratory testing, processing of goods and means of their transportation, as well as measures to prevent the penetration and spread of quarantine pests on their territory.

In this context, the competent authorities of the Parties also undertake:

- 1) to notify each other about additional phytosanitary measures immediately after approval and publication,
- 2) to send justifications for the adoption of additional phytosanitary measures at the request of either of the competent authorities of the Parties.

Points of movement of imported and exported and transit goods across the borders of the States of the Parties are determined in accordance with the legislation of the Parties.

The competent authorities of the Parties shall inform each other about the border control points on the territory of their State, where phytosanitary control of goods is carried out.

During the export of goods, wood chips, paper, plastic and other materials which do not contain quarantine pests and are purified from soil should be used as packing material.

The competent authorities of the Parties prohibit the import of soil (except peat), earthed and live rooted plants with soil that may be carriers of quarantine pests.

Vehicles used by one Party for the transport of goods to the territory of the State of the other Party must be thoroughly cleaned and, if necessary, decontaminated.

The competent authorities of the Parties, in case of detection of quarantine pests in a batch of quarantined material during phytosanitary control, take the necessary measures in accordance with international obligations and the legislation of their states in the field of quarantine and plant protection, about which the competent authorities of the Parties should inform

each other in each individual case about non-compliance with the requirements of the International Standard for Phytosanitary Measures (ISPM13).

Article 6 Phytosanitary Certificate

Each consignment of goods exported from the territory of the State of one Party to (through) the territory of the State of the other Party is accompanied by a phytosanitary certificate.

The phytosanitary certificate accompanying the consignment of goods must be original and completed in English or the state language of the Party that issued in the form established: by the International Plant Protection Convention of December 6, 1951. All Uncertified fixes, deletions and illegibility of the text on the phytosanitary certificate invalidate it.

In case of re-export of consignments, the phytosanitary certificate for re-export must be accompanied by the original phytosanitary certificate of the producing State.

Article 7 Transit of Goods

The transit of goods through the territories of the States of the Parties should be allowed in accordance with international obligations and legislation of the States of the Parties in the field of plant protection and quarantine of the countries through which the transit of goods is carried out, subject to the provision of a phytosanitary certificate of the State of origin.

Article 8 Joint Works

In import and export transactions carried out from one Party to the other, joint inspections and tests on shipments posing a danger of quarantine shall be carried out on the basis of a preliminary arrangement of the States of the Parties. Each Party provides the place and equipment required for the above-mentioned laboratory tests. Unless otherwise agreed in each case, the Party sending the experts shall bear all costs associated with the experts' business trips in accordance with the legislation of its State.

Article 9

Correlations between Other Treaties

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties arising from other treaties to which their States are Parties or arising from their membership in international organizations.

Article 10

Settlement of Disputes

Any dispute concerning the interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be resolved by direct diplomatic negotiations and consultations between the two Parties.

Article 11

Amendments to the Agreement

This Agreement may be amended at any time by mutual written consent of the Parties. The amendments enter into force in accordance with the same legal procedure as provided for in article 12 of this Agreement, and are an integral part of it.

Article 12

Entry in Force

This Agreement shall enter into force from the date of receipt through diplomatic channels of the last written notification on the implementation by the Parties of the internal procedures necessary for its entry into force.

This Agreement remains in force for five (5) years and is automatically extended for subsequent five-year (5) periods, unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate it six (6) months in advance.

Either party may at any time notify the other party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate this Agreement.

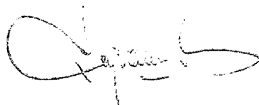
In this case, this Agreement shall terminate three (3) months after the date of receipt of the notification.

Done at Ankara on 10 May 2022 of the year, in two original, in the Turkish, Kazakh, Russian and English languages, all texts have the same

validity. In case of discrepancy between the texts of this Agreement, the Parties refer to the English text.

For the Government
of the Republic of Türkiye

For the Government
of the Republic of Türkiye

Prof. Dr. Vahit KIRIŞCI
Minister of Agriculture and Forestry

Yerbol KARASHUKEEV
Minister of Agriculture